

Vääksyn Helluntaitemppeli 25 vuotta

Matti Vuorinen

Sisältö

- Yleistä
- Asikkalan kokoontumistilat
- Vääksyn kokoontumistilat
- Tontin hankinta Vääksyssä
- Yleissuunnitelmat
- Muut suunnittelijat
- Puunkeräys
- Rakennuksen perustukset syksyllä 1980
- Viranomaistoiminta
- Rakentaminen v. 1981-1982
- Ruokahuolto
- Rahoitus
- Helluntaitemppeli käytössä
- Rivitalo
- Temppeliin liittyviä ”tarinoita”
 - Säiliövalmiste
 - Kiurun saha
 - Asikkalan vesijohtoliike
 - Gunu
 - Teuvo ja LempiTeräväinen
 - Esko Kukkakallio
 - Pekka ja Ritva Kaijankoski

Yleistä

Suomen Helluntaiherätyksen toiminta on alusta alkaen sisältänyt runsasta kokoustoimintaa. Maaseudun kokoontumispaikkoina ovat alussa olleet pääasiassa maalaistalojen tuvat, seurojentalot ja koulut. Kaupungeissa koulujen lisäksi kaikenlaiset yleiset kokoontumistilat.

Toiminnan laajentuessa seurakunnat ovat vuokranneet erilaisia huoneistoja vakituisiksi kokoontumistiloiksi. Sotien jälkeen, etenkin 1950-60 -luvulla alkoi voimakas omien rukoushuoneiden rakentamiskausi. Tällä hetkellä Suomen noin 240 helluntaiseurakunnasta melkein kaikilla on oma rukoushuone.

Aluksi kokoontumistiloja kutsuttiin rukoushuoneiksi. Myöhemmin niille annettiin nimi, joka usein oli myös seurakunnan nimi, esimerkiksi Lahden Siion (Lahden Siion -seurakunta), Helsingin Saalem (Helsingin Saalem -seurakunta), Inkeröisten Elim (Inkeröisten Elim -seurakunta) jne.

Kaikissa tapauksissa oli kuitenkin aina kysymyksessä helluntaiseurakunta. Erilaiset nimet tuottivat paljon sekaannusta, ja yleensä luultiinkin, että kysymyksessä on eri uskontosuuntien seurakuntia. Tästä johtuen 1970-1980 -luvulla useimmat seurakunnat muuttivat nimensä puhtaasti helluntaiseurakunnaksi ja samalla kokoontumistiloja ruvettiin kutsumaan helluntaiseurakuntien rukoushuoneiksi. Tai sitten nimi muutettiin esimerkiksi Helluntaiseurakunta Siion, Helluntaiseurakunta Saalem, Helluntaiseurakunta Elim, jne.

Nämäkään nimet eivät jääneet kaikkialla pysyviksi. Usein juuri pitkän sanayhdistelmän tai jonkin muun syyn vuoksi siirryttiin lyhyempiin ilmaisumuotoihin. Nykyisin helluntaiseurakuntien kokoontumistilojen seinissä näkeekin useimmiten lukevan vain Helluntaiseurakunta, Helluntaitemppele, Saalem, Siion, Kotikirkko, jne.

Kaikissa tapauksissa seurakunnan nimen tai kokoontumistilan nimen takana on juridinen elin, joka omistaa kiinteistön. Nimen muoto on esimerkiksi, Lahden Helluntailähetys ry, Helsingin Saalem ry, Vääksyn Helluntailähetys ry jne.

Asikkalan kokoontumistilat

Asikkalassa kokoonnuttiin aluksi myös talojen tuvissa. Suurempia tilaisuuksia pidettiin seurojen taloilla ja kouluilla.

Useilta kyliltä ilmaantui yleensä melko nopeasti jokin talo, josta tuli keskeinen kokoontumispaikka. Asikkalassa tällaisia taloja olivat mm. Paakkolassa Haapakoski, Vähimaassa Haara-Sipilä, Vesivehmaalla Rehtilä ja Kalkkisissa Suonpää(Lehto).

Kalkkisissa suunniteltiin sotien jälkeen oman rukoushuoneen rakentamista. Hankkeen rahoitusta varten perustettiin vuonna 1943 ompeluseura. Suunnitelman rauettua varojen keräys rukoushuonetta varten lopetettiin vuonna 1954, ja vuonna 1962 kertyneet varat päätettiin luovuttaa lähiseurakuntien rukoushuoneita varten.

Vääksyn kokoontumistilat

Vääksyssä on pidetty hengellisiä kokouksia kodeissa sekä eri yhdistysten, pankkien, Vääksyn Meijerin ja koulujen tiloissa jo aina 1920-luvulta lähtien.

Vuodesta 1957 uskovien kokoontumispaikaksi muodostui Koskelaisten koti Anianpellossa. Vuonna 1974 rukouspiiri vuokrasi omat, noin 35 m²:n toimitilat vakituiseen käyttöön Alpo Niemisen omistaman talon (Kompantie 3) alakerrasta. Parin vuoden kuluttua kokoontumistilat vaihtuivat kellarista saman talon katutasoon ja kaksinkertaistuivat noin 70 m²:iin.

Käynti taloon oli silloin Valtatie 4:n (nykyisin 24:n) puolelta. Saman talon toisessa päädyssä sijaitsevat nyt Suomen Vapaan Sisälähetyksen toimitilat.

Seurakunnan ja yhdistyksen vuosikokouksessa 6.3.1977 ”hallitukselle annettiin valtuudet mahdollisuuksien mukaan hoitaa rukoushuoneen laajennusasia”. Tällä päätöksellä oli tarkoitus tutkia, voitaisiinko käytössä olevat vuokratilat ostaa yhdistykselle ja mahdollisesti rakentaa uusi lisäsiiveke.

Vääksyn tonttihankinta

Edellä mainittu laajennushanke kuitenkin raukesi, ja niinpä vuosikokouksessa 25.3.1979 hallitukselle annettiin uudet valtuudet neuvotella jonkin muun kiinteistön hankkimisesta yhdistyksen käyttöön.

Oman tontin ja rukoushuoneen hankkimisesta rukouspiiri kysyi myös Lahden helluntaiseurakunnan mielipidettä. Lahden seurakunnan vanhimmistolta saatiin 16.10.1979 Mauri Vikstenin ja Olavi Kokkosen allekirjoittama vastaus: ”Kokouksessamme 15.10. olemme käsitelleet suunnitteilla olevan rukoushuoneenne paikkakysymystä. Olemme sitä mieltä, että Vääksyn helluntailähetys ry:n tulee itse ratkaista asia mahdollisimman yksimielisesti. Jos rukouspiiri katsoo oman rukoushuoneen rakentamisen tarpeelliseksi, tulisi sen tapahtua mieluummin lähitulevaisuudessa, kuin että se siirrettäisiin monien epävarmojen tekijöiden vuoksi useiden vuosien päähän.”

Yhdistyksen ylimääräisessä kokouksessa 18.11.1979 päätettiin anoa kunnalta tonttia rukoushuoneen rakentamista varten.

Kokoukselle esitettiin vaihtoehtoina korttelissa 328 tontti 2 tai tontti ”Mikkolan pellon” kaava-alueelta.

Kokous päätti yksimielisesti anoa tonttia Asikkalan kunnan Mikkolan pellon alueelta.

Mikkolan pellon alue tarkoitti nykyistä uutta liikekeskusta, joka tuolloin oli vielä viljelysmaana.

Kokouksessaan 1.4.1980 yhdistyksen hallitus päätti tutkia mahdollisuuksia rukoushuoneen tontin hankkimiseksi mahdollisimman pian.

Kunta tarjosikin yhdistykselle tonttia tulevan uuden liikekeskustan alueelta eli Mikkolan pellolta. Tarjous ei kuitenkaan tyydyttänyt yhdistystä, koska rakentamaan olisi päästy vasta 2-4 vuoden kuluttua.

Matti Vuorisen mentyä uusiin neuvotteluihin kunnan kaavoitusinsinöörin kanssa saimme tietää, että kunnalla olisi kyllä tarjota meille hyvä tontti, mutta jostain syystä virkamiehille oli tullut sellainen käsitys, että helluntaiseurakunta ei ole kiinnostunut kyseisestä tontista. Kun kaavoitusinsinööri näytti tontin kartalta, heille kerrottiin, että tämähän on juuri se tontti, jonka seurakunta haluaa. Seurakunnalla oli taas ollut sellainen käsitys, että kunta ei halua sitä myydä. Kun väärinkäsitykset oli saatu oikaistua, asia lähti molemmin puolin nopeasti liikkeelle.

Asikkalan kunnanhallitus teki 17.6.1980 myönteisen päätöksen kyseisen tontin (määräalan) myymisestä seurakunnalle.

Kunnanvaltuusto teki saman päätöksen 23.6.1980.

Virallisesti tontin sijaintimääritelmä on seuraavanlainen: "Asikkalan kunnan Anianpellon kylässä sijaitsevasta, Kuutosmaa-nimisestä tilasta, RN:o 21: 3, lohkaistava noin 4100 m²:n suuruinen määräala."

Vääksyn Helluntailähetys ry: n hallitus kirjasi kokouksessaan 30.6.1980: "Hallitus esittää yhdistykselle, että Asikkalan kunnalta ostetaan rukoushuonetontti RN.o 21:3 10 mk:n neliöhintaan."

Yhdistyksen ylimääräinen kokous päätti 9.7.1980, että "yhdistys ostaa Asikkalan kunnalta 10 mk:n neliömetrihinnalla erottamattoman, noin 4100 m²:n suuruisen määräalan Asikkalan kunnan Anianpellon kylässä sijaitsevasta Kuutosmaa-nimisestä tilasta RN:o 21:3".

Kauppakirja yllämainitusta tontista allekirjoitettiin 5.8.1980. Kunnan puolesta kauppakirjan allekirjoittivat kunnanjohtaja Toimi Tuominen ja vs. kunnansihteeri Pekka Kommeri. Yhdistyksen puolesta kaupan allekirjoittivat Anselmi Rusi ja Rauno Jaatinen.

Tontti ei siis ole sama, kuin mitä alun perin oli haettu ja johon myös kunta olisi suostunut, vaan kysymyksessä on tontti, jolle nykyinen Helluntaitemppeli on rakennettu.

Yleissuunnitelmat

Kun tonttiasiat oli saatu kuntoon, alkoi kiireinen toiminnan aika. Seurakunta päätti rakentaa myös rivitalon samalle tontille lähinnä vanhusten asunnoiksi. Koko rakennuskompleksin suunnittelijaksi valittiin arkkitehti Veikko Gröhn.

Arkkitehtuuritoimisto Veikko Gröhn teki piirustukset, ja hallitus ”päätti yksimielisesti hakea rakennuslupaa” 5.10.1980. Samalla rakennussuunnitelma hyväksyttiin kokonaisuudessaan.

Asikkalan kunnan rakennuslautakunta myönsi rakennusluvut 7.10.1980. Vastaavaksi työnjohtajaksi hyväksyttiin rakennusmestari Raimo Manninen.

Muut suunnittelijat

Ilmastointi ja LVI
Rakennesuunnitelmat
Sähkösuunnitelmat

Oulu
Insinööritoimisto Pekka Taskinen
Pentti Tarvonen
Juha Lehtimäki

Puunkeräys

Asikkalassa oli yleisenä tapana suorittaa puunkeräys, jos jokin yhdistys ryhtyi rakentamaan talkooperiaatteella itselleen kokoontumistiloja. Niinpä helluntaiseurakuntakin lähti puunkeräyksessä liikkeelle, vaikka hiukan aristeli sitä, miten pitäjän väki suhtautuu asiaan, kun kysymyksessä on pieni vähemmistöseurakunta.

Pian kuitenkin alettiin puhua pitäjällä ”talkookirkon” rakentamisesta. Palaute yllätti myönteisyydellään meidät kaikki. Talkoopuita tuli Asikkalasta, Padasjoelta, Sysmästä ja Kuhmoisista 150 lahjoittajalta yhteensä noin 500 runkoa!

Useat seurakuntalaiset, heidän joukossaan mm. Valto Pietilä, Heino Koskelainen, Reino Lehto, Gunnar Sammallahti, Hanna Haapakoski, Tellervo Niemi ja monet muut hankkivat puita.

Säiliövalmisteen kuorma-auto Rauno Jaatisen johdolla kuljetti tukit Kalkkisiin, missä ne Urho ja Jukka Kiurun kenttäsaahalla muuttuivat laudoiksi ja lankuiksi. Osa puista vaihdettiin myös suoraan joillakin sahoilla lautatavaraksi. Puutavaran hankinta ja sahaus jatkui koko syksyn 1980 sekä talven 1981.

Jo tämä talkootyörupeama oli valtava työ, mutta niin oli intokin samaa luokkaa!

Valtaosa puiden lahjoittajista oli muita kuin helluntaiseurakuntaan kuuluvia henkilöitä. Seurakuntaan ei näet kuulunut montakaan metsän omistajaa.

Muitakin huomattavia lahjoituksia sekä talkootyösuorituksia tekivät myös monet seurakunnan ulkopuoliset henkilöt. Esimerkiksi temppelein katolla olevan kuparisen ristin lahjoitti Vääksyn Autokoritehtaan johtaja Erkki Lempiäinen. Ristin luovutustilaisuudessa oli paikalla myös paikkakunnan lehdistö.

Kaikille lahjoittajille lähetettiin seuraava kirje:

”Olemme ilolla todenneet, että olette olleet mukana auttamassa meitä rakentaessamme Vääksyn Helluntaiseurakunnan uutta toimintakeskusta.

Kiitollisuuden osoituksena Vääksyn Helluntaiseurakunta tahtoo tilata teille lahjaksi Hyvä Sanoma-lehden vuodeksi 1981.”

Rakennuksen perustukset syksyllä 1980

Rakennustyöt alkoivatkin yllättävän nopeasti, kun Suomen hallitus määräsi erikoisen ns. investointiveron, joka oli suuruudeltaan peräti 42 %. Laki koski kaikkia julkisia rakennuksia, myös kirkkorakennuksia. Töiden tuli alkaa vuoden 1980 marraskuun loppuun mennessä, jotta ei joutunut maksamaan kyseistä lisäveroa.

Marraskuun 17. päivänä 1980 päivätyssä seurakuntakirjeessä Matti Vuorinen kirjoitti: ”Rukoushuoneen perustukset on valettu. Tämä yllättävä lähtö rakennustoiminnan kohdalla tuli verotussyistä pakon sanelemana. Nyt me olemme vapaat ns. investointiverosta.” Tämän lisäksi nyt tehdyt työt jouduttavat hankettamme keväällä.”

Viranomaistoiminta

Tässä yhteydessä on syytä mainita Asikkalan kunnanjohtajan, kunnanhallituksen, kunnanvaltuuston ja kunnan eri alojen viranomaisten myönteinen suhtautuminen rakennushankkeeseen. Investointiveron yllättävästä voimaantulosta johtuen jouduimme tosi vaikeaan tilanteeseen aikataulullisesti, mutta kunnan virkamiehet ja luottamushenkilöt ottivat asian käsittelyyn ja myönsivät luvat ohi kaikkien ”byrokraattisten kuvioiden”. Vielä kerran kiitokset heille!

Rakentaminen

Varsinainen rakennustoiminta aloitettiin keväällä 1981. Pentti Rajala Perä-Seinäjoelta palkattiin työn vetäjäksi. Muu työväki oli talkoolaisia. Talkoopäivät olivat tiistai- ja torstai-illat sekä lauantapäivät. Pian kuitenkin talkooväkeä oli myös kaikkina arkipäivinä.

Joka päivä kello 9 kahvitunnin yhteydessä vietettiin yhteinen raamattu- ja rukoushetki. Koko rakennusajan kaikki rakennuksella työskentelevät, myös eri urakoitsijoiden palveluksessa olevat

työmiehet osallistuivat vapaaehtoisesti tähän hetkeen riippumatta siitä, olivatko he uskossa vai eivät.

Pentti Rajalan työjakso jäi lyhyeksi hänen lähdettyä jatkamaan opintojaan. Pian saimme kuitenkin työn vetäjiksi ”veteraanikirkon rakentajat” Teuvo Jokisalonen ja Matti Hiltusen Hämeenlinnasta. Heidän johdolla rakennushanke vietiinkin loppuun asti.

Talkootyötunteja tehtiin yhteensä yli 20.000 ja työmaalla oli töissä keskimäärin 15 henkilöä päivässä. Muutama heistä oli kuitenkin aina eri urakoitsijoiden työntekijöitä.

Työt edistyivät hyvin, ja niinpä vuoden 1981 elokuun seurakuntakirjeessä oli ilmoitus: ”Uuden rukoushuoneen harjannostajaisjuhlat su 23.8. kello 11. Puhuvat Niilo Heimonen ja Matti Vuorinen. Kuoro. Myyjäiset. Kahvitarjoilu. Rakennusuhri. Ps. Rakennuksen viralliset ”harjakaiset” pe 21.8. kello 14.” Harjannostajaispäivän ilma oli erittäin huono. Tuulen viima kävi kylmänä ovi- ja ikkuna-aukoista. Tästä johtuen Matti Vuorinen totesikin tervetulosanoissaan, että ”voimme ilolla todeta ainakin talon ilmaston onnistuneen”.

Uuden rukoushuoneen vihkiäisjuhla pidettiin sunnuntaina 21.3.1982 kello 11. Juhlapuhujana oli Niilo Heimonen. Musiikista vastasivat seurakunnan omat musiikkivoimat.

Vuoden 1981 vuosikertomuksessa seurakunnan silloinen pastori kirjoittaa: ”Uuden rukoushuoneen rakentaminen talkoovoimin on ollut todella suurenmoinen yritys, mutta Herra on kaikessa auttanut. Uskovat ovat uhranneet varojansa, aikaansa ja voimiansa tavalla, jonka vain taivas kykenee oikein arvostamaan ja palkitsemaan. Kaikki, mitä on tehty, on tehty Herralle. Voimme vain todeta, että ’Herralta tämä on tullut ja on ihmeellistä meidän silmissämme’.”

Ennen varsinaista vihkiäisjuhlaa vietettiin uusissa tiloissa ehtoollisjuhla 14.3.1982 kello 11 sekä rukous- ja ylistyspäivät 16.18.3.1982 Artturi Kukkulan palveluksessa sanassa ja rukouksessa.

Välittömästi vihkiäisjuhlan jälkeen oli ”Tupaantuliaisjuhla” ke 24.3. kello 19. Juhlimista jatkettiin vielä su 28.3. kello 13 perhe- ja vuosijuhlalla sekä samana sunnuntaina kello 15-18 avoimien ovien päivällä. Tilaisuuksissa rukoushuone oli aina ääriään myöten täynnä kansaa samoin kuin avoimien ovien iltapäivässäkin.

Ruokahuolto

Kuten jo aikaisemmin mainitsin, niin hyvin pian temppelityömaalla työskenneltiin kaikkina arkipäivinä. Tästä johtuen työmaalle tuli järjestää täydellinen ruokahuolto: kaksi lämmintä ateriala ja lisäksi kevyempi tarjoilu kolme kertaa päivässä. Ruokapöydän ääreen istahtivat aina niin talkoolaiset kuin eri urakoitsijoiden palkallinenkin väki.

Kuten tavallista, sisaret hoitivat tämän muonituksen alusta loppuun asti Pirjo Jaatisen toimiessa koko rakennusvuoden ajan pääemäntänä. Padasjoen rukouspiirin sisaret olivat myös aktiivisesti mukana vuorollaan kattiloita hämmentämässä. Erikoiseksi koko ruokahuollon tekee myös se, että koko rakennusvaiheen aikana seurakunnalle ei esitetty yhtään laskua ruokamenoista! Ruokalaan virtasi maataloista perunoita, porkkanoita, vihanneksia, leipää, kananmunia jne. Tulipa eräänä päivänä pakastettavaksi kokonainen nautakin! Loput tavarat hankittiin sopuhintaan Kaija ja Seppo Aaltosen omistamasta Markkinapuodista.

Mikäli rahaa tarvittiin, sen emännät apujoukkoineen maksoivat ”omasta kassastaan.”

Tempppelin valmistuttua pääemännäksi tuli Kyllikki Hannukkala, missä tehtävässä hän toimi liki 20 vuotta eläkeläistoiminnan vetäjän tehtävän lisäksi.

Rahoitus

Silloin, kun tonttiasiaassa ei vielä oltu päästy ratkaisuun, niin vuosikokouksessa 16.3.1980 keskusteltiin Niilo Vuorelan

ehdotuksesta rakennusrahastotilin perustamisesta sekä annettiin ko. asian järjestely hallituksen tehtäväksi.

Alla olevat otteet yhdistyksen pöytäkirjoista kertovat, miten pesämuna saatiin rakennusrahastoon:

”Yhdistyksen ylimääräisessä kokouksessa 7.11.1973 vahvistettiin lopullisesti osakehuoneiston osto saarnaajan asunnoksi As Oy Tikkatörmä -nimisestä yhtiöstä, 66,5 m², hinta 52.870 markkaa. Tämä huoneisto myytiin myöhemmin, kun uuden rukoushuoneen rakentaminen alkoi. Myyntihinta oli 100.000 mk.”

Vuosikokouksessa 6.3.1981 ”päätettiin yksimielisesti anoa Salpausselän säästöpankilta 400.000 markan suuruinen laina uuden rukoushuoneen rakentamista varten”.

Myöhemmin otettiin vielä 60.000 markan lisälaina. Lisäksi seurakuntalaiset antoivat korottomia lainoja rakennustoiminnan edistämiseksi.

Lujasta yhteishengestä kertoo myös se, että noin 30 seurakuntalaista, joilla oli oma henkilökohtainen tili säästöpankissa, lähettivät yhteisen kirjeen pankkiin, jossa toivottiin myönteistä suhtautumista asiaan. Myös useimmat hallituksen ja vanhimmiston jäsenet halusivat taata lainaa henkilökohtaisilla omaisuuksillaan.

Suoranaisten rahalahjoitusten lisäksi seurakunta hankki varoja rukoushuonetta varten lukuisilla myyjäisillä ja ruokatarjoiluilla.

Toukokuussa 1982 seurakuntakirjeessä todettiin seuraavaa:

”Voimme ilolla todeta, että rakennustoiminta pystyttiin toteuttamaan huomattavasti alle kustannusarvioiden!!! Jopa alle niiden arvioiden, joista olimme itse haaveilleet.”

Rukoushuoneen hinnaksi tuli noin 900.000 markkaa (150.000 euroa). Pankkilainaa otettiin yhteensä 460.000 markkaa (77.000 euroa). Tämän lisäksi yksityiset seurakuntalaiset antoivat lainoja 110.000 markkaa(18.000 euroa).

Asiantuntijat arvioivat silloin Helluntaitemppelin noin 2-2,5 miljoonan markan (330.000 – 415.000 euron) arvoiseksi.

Velat olisi voitu maksaa pois melko nopeassakin aikataulussa, mutta seurakunta valitsi hitaan lyhennysaikataulun ja keskitti voimakkaasti varoja evankelioimiseen ja lähetystyöhön. Näin menettelemällä koettiin siunauksen kertaantuvan.

Helluntaitemppeleli käytössä

Alun perin suuri kysymys oli, olimmeko rakentamassa liian suurta temppeleliä – suuruuden hulluutta, joka päättyy konkurssiin. Kyllähän tätä asiaa piti paljon pohtia, sillä olihan uuden temppelelin eteistilat yhtä suuret, kuin entisen rukoushuoneen kaikki tilat yhteensä.

Muistan hyvin, kun harjannostajaisten jälkeen seurakuntaan kuuluva iäkäs veljemme Oiva Leppänen pyysi minut rakennustyömaan nurkan taakse ja sanoi: ”Nyt minä uskon, että tämä onnistuu. Sillä vanhan kansan ajattelun mukaan talo saadaan valmiiksi, jos siihen saadaan katto päälle.” Samalla hän lahjoitti melkoisen summan rakennusrahaan.

Temppelelin koko määriteltiin tulevaisuutta varten, ei senhetkisiä tarpeita varten. Pian käytäntö osoittikin, että tilat olivat sopivankokoiset. Ainakin kerran tai kaksi kertaa kuukaudessa salit olivat aivan täynnä ja muina aikoina sopivasti kansoitettuja. Jossakin vaiheessa suunniteltiin epävirallisesti jopa laajennustakin.

Vuosien varrella temppelelin tiloja on käytetty runsaasti erilaisten tilaisuuksien pitoa varten. On ollut kerhoja, koulutuspäiviä, häitä, syntymäpäiviä, yhtiökokouksia, lounaita, hautajaisia jne. Luovutettiinpa kerran alakerran tilat puoleksi vuodeksi evankelisluterilaisen seurakunnan äiti-lapsi -nimisen päiväkerhotoiminnan käyttöön.

Aika ja tavat ovat muuttuneet suuresti 25 vuodessa. Nyt ei ole niinkään tarvetta suurille kokoushuoneille, vaan kaikenlaiselle pienryhmätoiminnalle. Tätä taustaa vasten Helluntaitemppelelin kohdalla tulisi myös tarkoin tutkia, voisiko sitä käyttää enemmän erilaisiin pientoimintoihin ja myös päivisin lasten

päiväkerhoihin, erilaisten ryhmien päiväpiireihin, askartelutoimintaan, musiikkiryhmille, keskustelu- sekä kahvi- ja teehetkiin jne. Jos saataisiin koottua vaikkapa sata uutta ideaa, niin sieltä voisi hyvinkin löytyä 2-5 toteutettaviksi!

Vaikka Helluntaitemppeli on jo 25 vuoden ikäinen, ihmiset ihailevat jatkuvasti sen hyvää kuntoa ja siisteyttä. Kun heille kerrotaan, että koko temppelin olemassaolon ajan siivoukset ja kunnostukset on tehty talkoovoimin, ihmetys sen kun lisääntyy. Tähän asti on löytynyt vapaaehtoisia työntekijöitä, jotka ovat huolehtineet temppelistä kuin omasta kodistaan. Lopputulos on ollut todellakin ihailtavaa katseltavaa. Temppelin sekä rivitalon isännöitsijän tehtävistä tämän 25 vuoden ajan on talkoovoimin vastannut Leo Lehto. Rukoushuoneen siivoustoiminnan esimiehenä on ollut Leena Lehto myös talkooperiaatteella 25 vuoden ajan. Tähän asti on siivousryhmiä riittänyt, mutta nyt kyllä näihin ryhmiin kaivattaisiin jo nuorennustakin.

Rivitalo

Temppelin välittömään yhteyteen rakennettiin rivitalo lähinnä ikääntyneitä ihmisiä silmällä pitäen. Ajateltiin, että on sellaisia vanhuksia, jotka asuisivat mielellään lähellä rukoushuonetta, pääsisivät helposti kokouksiin ja voisivat kokea olonsa turvalliseksi. Jos ei jaksakaan lähteä kokoukseen, voi kuunnella kokouksen suorana lähetyksenä omassa huoneessaan temppelistä tulevan huoneistokohtaisen kaiuttimen kautta. Näin on tapahtunutkin, vaikka talossa asuu nykyisin nuorempaakin väkeä.

Rivitalon omistaa As Oy Aniankoti -niminen yhtiö. Rakennus sijaitsee Vääksyn Helluntailähetys ry:n omistamalla tontilla, ja yhtiö maksaa vuokraa Vääksyn Helluntailähetys ry:lle. Asuntoyhtiö on täysin itsenäinen, ja huoneistot ovat omistusasuntoja. Aluksi Vääksyn Helluntailähetys ry omisti kaikki osakkeet ja huoneistot, mutta myi niitä sitten halukkaille ostajille heti rakennusvaiheen alettua. Nykyisin Vääksyn Helluntailähetys ry ei omista yhtään As Oy Aniankodin osaketta.

Rivitalon osakkeet hinnoiteltiin aluksi hyvin alhaisiksi, millä haluttiin varmistaa niiden myyminen. Myynti lähti kuitenkin aika hitaasti liikkeelle, koska taas vanha epäonnistumisen pelko oli melko suuri. Tällaisessa tilanteessa syntyy aina hyvin tunnettu kierre. Ensin pelätään ottaa mitään riskejä. Jos joku sitten ottaa ja saa myöhemmin siitä hyötyä, syytökset väärinkäytöksestä ovat heti niskan päällä.

Jotkut seurakunnan vastuunkantajat ymmärsivät heti osakkeiden halpuuden ja olisivat voineet ostaa vaikka ne kaikki yhdellä kerralla. Edellä mainituista syistä ei tehty niin, vaan jotkut vastuunkantajat ostivat kukin vain yhden huoneiston hallintaan oikeuttavat osakkeet. Tämä ratkaisu vaikutti sen, että muutkin huoneistot myytiin sitten melko nopeasti. Ajateltiin, että kyllä minäkin voin ostaa, kun vastuunkantajatkin uskaltavat sen tehdä. Huoneistojen hinnat nousivat nopeasti jopa kaksinkertaisiksi. Vaikka Vääksyn Helluntailähetys ry myikin osakkeet halvalla, rivitalon rakentamisesta oli seurakunnalle myös erittäin suuri taloudellinen hyöty.

Verottajan kanssa käytyjen etukäteisneuvottelujen pohjalta saatoimme rasittaa rivitalon rakentamista maksimikuluilla niin työn kuin materiaalinkin kohdalla. Rivitalon kirjanpidolliset kulut nousivat samoiksi, kuin mitä saatiin osakkeiden myynnistäkin. Näin verottajan ohjeiden mukaisesti menettelemällä saatoimme hyödyntää kaiken rivitalosta jääneen materiaalin ja työtunnit, myös talkootyötunnit, rukoushuoneen hyväksi. Arvioitiin, että rivitalon rakentamisesta tuleva hyöty oli seurakunnalle noin 240.000 markkaa (40.000 euroa) Huomioitavaa on myös se, että rivitalon osakkeiden omistajien kautta tulleet jälkisäädökset ovat antaneet huomattavan tuen seurakunnan toiminnalle.

Ensimmäisiä osakkeiden ostajia olivat Taimi ja Raafael Jaatinen. Tämän asian mainitsemisen tekee oikeutetuksi se erikoinen tapa, miten he menettelivät asiassa. Jaatiset ostivat ensin huoneiston täydellä hinnalla ja sitten Raafael rakensi sen itse talkoilla seurakunnan hyväksi! Rakkaus on kekseliäs!

As OY Aniankodin ja Vääksyn Helluntailähetys ry:n välit ovat olleet koko ajan erittäin hyvät. Helluntailähetys ry:n vapaaehtoiset työntekijät huolehtivat rivitalon isännöinnistä ja talonmiestoimista.

As Oy Aniankoti maksaa näistä tehtävistä korvauksen Vääksyn Helluntailähetys ry:lle samoin kuin tontin vuokrankin.

Matti Vuorinen

Tempppelin rakentamiseen liittyviä ”tarinoita”

Vääksyn Helluntaitemppelein rakentamista ja myöhemmin sen ylläpitämistä kutsuisin edelleenkin ”todelliseksi menestystarinaksi”. En voi mitenkään pitää sattumana niitä monia asioita, jotka loksahivat kohdalleen, kun temppeleä rakennettiin. Vieläkin sanon, että kysymys on Jumalan ihmeestä ja ”Herralta tämä on tullut ja on ihmeellistä meidän silmissämme”.

Jos aika, muisti ja taidot antaisivat myötä, niin voisin kirjoittaa rakentamiseen liittyvistä asioista ja henkilöistä kokonaisen kirjan. Koska se ei nyt kuitenkaan näytä olevan mahdollista, olen yrittänyt koota pienen otoksen kokonaisuudesta. Alla oleva ei ole jokin erikoinen arvostuksen osoitus vain määrätuille henkilöille, vaan heidän kauttansa kaikille asiassa mukana olleille.

- Säiliövalmiste

Vesivehmaalla toimiva Säiliövalmiste-niminen yritys oli suurelta osin helluntaiseurakuntaan kuuluvien uskovaisten omistama. Taustalta löytyy ainakin sellaisia nimiä kuin Anselmi Rusi, Rauno Jaatinen, Vilho Mäkelä ja Eino Saarinen. Tämä yritys antoi kaiken mahdollisen tuen rakennustoimintaan, ja sen henkilökunta oli aina valmis auttamaan rakennushankkeen kaikissa vaiheissa. Säiliövalmisteen koneet ja autot olivat jatkuvasti talkootyöperiaatteella mukana.

- Kiurun saha

Sattumaksi ei voida sanoa sitäkään, että Kiurun maanviljelijäperheellä oli oma kenttäsiirkeli juuri silloin, kun temppelein rakennustarvikkeita ruvettiin sahaamaan. Urho ja Jukka olivat koko ajan sahalla peräsimestä, ja Eila ruokki päivittäin kaikki sahauksessa mukana olleet talkoolaiset.

- **Asikkalan vesijohtoliike**

Heino Koskelaisen johdolla Asikkalan vesijohtoliike takasi kaiken tämän alan työn onnistumisen. Kelloajalla ei ole ollut koskaan merkitystä, jos työ on sitä vaatinut. Henu on ollut aina käytettävissä. Mainittakoon myös, että Henu tuntee ”kaikki asikkalalaiset ja kaikki tuntevat Henun”. Heinon suorittaessa putkitöitä ympäri pitäjää asukkaat kuulivat aina myös ”samoilla bensoilla” evankeliumin. Temppelein rakennusvaiheen alettua hän vielä keräsi mittavan määrän talkoopuita.

”Gunu”

”Gunu” eli Gunnar Sammallahti oli persoonallinen aktivisti niin seurakuntaelämässä kuin rakennustoiminnassakin. Usein, kun me muut vielä suunnittelimme, mitä pitäisi tehdä, Gunu oli jo tehnyt sen.

Gunnar oli ollut koko ikänsä töissä erilaisissa rakennustehtävissä ja tunsikin hyvin rakentamisen niksit. Samalla hän oli erittäin innokas auttamaan kaikessa oheistoiminnassakin. Itse hän nimitti itseään ”seurakunnan armoitetuimmaksi kerjäläiseksi”. Gunu nimittäin keräsi paljon puita rakennushankkeeseen sekä sen lisäksi kaupoista ruokatarvikkeita rakennustyömaan keittiölle sekä lasten leireille.

Pieni muisto kertoo, että Gunu oli todellinen ”nopeiden joukkojen mies”. Temppelein jo ollessa valmis huomattiin, että vesirännit (?) vuotavat yli. Tutkimuksissa kävi ilmi, että tukkeutuma oli temppelein seinän ja tarkistuskaivon välissä maan alla olevassa putkessa. Neuvottelimme Gunun kanssa asiasta ja päätimme, että minä lähdän etsimään kaivinkonetta putken esiin kaivamiseksi. Viivysin matkalla noin pari tuntia. Palattuani takaisin Gunu oli kaivanut lapiolla putken esiin usean metrin matkalta ja noin 1,8 metrin syvyydestä! Konetta ei enää tarvittu. Tukkeutuman syy muuten oli se, että joku oli rakennusvaiheessa unohtanut laudan putken päähän, kun kaivetut ojat oli täytetty. Tällaista tapahtuu aina, kun talkoohommia tehdään.

- **Teuvo ja Lempi Teräväinen**

Juuri ennen temppelein rakentamista Jumala johdatti vain muutaman vuoden uskossa olleet Teräväiset Hämeenlinnasta Vääksyyn. Teuvon taidot tulivat todelliseen arvoon, kun temppelein ovi- ja ikkunarakenteet valmistettiin teräksestä. Teräväisten ja heidän lähiomaistensa kautta saatiin myös hankituksi ”pilkkahintaan” temppelein kaikki irtotuolit sekä alasalin pöydät. Lempi oli evankelista heti uskoontulostaan lähtien. Niinpä Lempi lähtikin Asikkalan kylille viemään evankeliumia kodista kotiin. Pian myös nämä

edellä mainitut Lahdessa asuvat lähiomaiset tulivat johdatetuiksi Jumalan yhteyteen!

- **Esko Kukkakallio**

Kun tuolit ja temppelin alttarikalusteet oli saatu puuosiltaan kuntoon, tarvittiin kalusteiden verhoilijaa. Vääksyssä oli siihen aikaan verhoilua opettava oppilaitos. Niin ja miten se enää muuten voisi ollakaan: opettajana siellä oli monia alan oppikirjojakin kirjoittanut, usein perheensä kanssa kokouksissa mukana ollut tuttavamme Esko Kukkakallio! Hänen johdolla myös oppilaat auttoivat verhoilutyössä. Nyt 25 vuoden kuluttua, kun verhoilut ovat jo hiukan kuluneet, Esko on lupautunut vielä uudestaan tulemaan mukaan talkoisiin uutta verhoilua suorittamaan.

- **Pekka ja Ritva Kaijankoski**

Ettei kaikki tuntuisi liian yksinkertaiselta, mukaan on liitettävä vielä Pekka ja Ritva Kaijankosken tarina.

Temppelin rakentaminen oli jo hyvässä vauhdissa, kun keväällä 1981 sain puhelinoiton: "Rauhaa! Täällä Pekka Kaijankoski Kanadasta. Olen myynyt kaiken omaisuuteni Kanadassa ja tullut perheeni kanssa Suomeen sitä varten, että jos Jumala avaisi meille ovet täällä evankeliumin työhön. En tunne Suomessa juuri ketään, mutta kehottivat minua ottamaan yhteyttä Matti Vuoriseen." "Vai niin, vai niin", vastailin siinä puhelimesta. Ajatukseni varmaankin arvaatte. "Missä te nyt olette?" kysyin. "Täällä Vääksyn linjaautoasemalla omassa autossa." Lupasin tulla heti tapaamaan heitä. Olihan yllätykseni melkoinen, kun kohtasin siellä Pekan, hänen nuoren vaimonsa ja kolme pientä lasta!

Siinä lyhyen keskustelun aikana Pekka kertoi elämänsä tarinaa. Hän oli ollut vuonna 1972 Torontossa nuorisopäivillä, kun olin siellä pastorina. Siinä kävi ilmi, että heillä oli sen verran rahaa, että he pystyivät elämään Suomessa yhden vuoden. Jos sinä aikana ovet eivät avautuisi evankeliumin työhön, he palaisivat takaisin Kanadaan entisiin rakennushommiin. Nyt minustakin tuntui jo turvallisemmalta.

Jatkoimme keskustelua kodissamme ja kerroin heille, että meillä on juuri menossa temppelin rakentaminen. Samoihin aikoihin seurakuntaamme kuuluva Signe Rauski -niminen sisar oli muuttanut asumaan vanhainkotiin ja ilmoittanut meille, että hänen talonsa Asikkalan kirkonkylässä on seurakunnan käytettävissä, "jospa vaikka joku temppelin rakentaja tarvitsisi sitä".

Tein ehdotuksen Kaijankoskille: ”Jos voit, Pekka, tulla temppelityömaalle töihin, voimme järjestää teille asunnon ja ruuan, mutta palkkaa emme pysty maksamaan yhtään markkaa.” Kyllä minun sisimmässäni hiukan tällainen ehdotus viisihenkisen perheen isälle askarrutti. Pekan ja Ritvan vastaus oli yksiselitteisesti: ”Selvä peli”, ja sitä se oli loppuun asti.

Rakennusvaiheen jälkeen Pekka jatkoi vielä palkattomana työntekijänä seurakunnan evankelistana. Myöhemmin Kaijankosket siirtyivät Raaheen ja sitä kautta lähetystyöhön Papua Uudelle Guinealle.

Kaijankoskien lähdettyä Vääksystä kysyin vähän häpeillen Pekalta, miten he ovat tulleet taloudellisesti toimeen tänä palkattomana aikana. Pekka vastasi omaan tyyliinsä: ”Hävettää sanoa, mutta meillä on nyt parempi auto ja tilillä rahaa enemmän kuin tänne tullessamme.” Vapautin Pekan sanomalla, että he saavat pitää kaiken.

Nykyisin Kaijankosket asuvat Enontekiöllä ja pitävät siellä yllä ”Kelotin Rantamajat” -nimistä loma- ja virkistyspaikkaa.

Matti Vuorinen